

[Valdemar Thomsen.]

ved disse Lejligheder rede til ærligt og loyalt Samarbejde: det hørte man ikke noget til i Statsministerens Aabningstale. Men naar, siger jeg, disse Udtalelser af Mændene paa de mest betroede Poster sammenholdes, saa kan det kun virke overraskende, og saa kan det kun virke nedslaaende og forstemmende. Det kan kun virke nedslaaende, naar Statsministeren i Programudtalelsen og det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i sin Ordførertale i Gaar overhovedet ikke, saa godt som ikke, kom ind paa det, de den Gang kaldte „Øjeblikkets vigtigste Spørgsmaal“. Men det forhindrer naturligvis ikke, at vi andre, som deler den Opfattelse, der gennem de af mig nu citerede Udtalelser kom til Udtryk, søger at finde Melodien, som blev væk, og vi gør det, fordi det er livsnødvendigt, at Problemet snart, hvis ikke det skal blive for silde, tages op til Underøgelse og til Løsning.

Men saa lidt Linie er der altsaa i Socialdemokratiets Politik, at dets Ordfører i et og samme Aar, med knap et halvt Aars Mellemrum, kan udtale sig, som jeg nu her har citeret, og som vi hørte det i Gaar, hvor Spørgsmaalet om Arbejdernes Bæreevne over for Prisstigningerne, ogsaa paa Fødemidlerne, var det fremherskende, det centrale i Situationen. Er Aarsagen, maa man nok have Lov at spørge, til denne Kovending Direktiver fra Fagforeningerne, eller hvad er i det hele taget Meningen? For saa længe Landbrugets Pristal sammenlignet med 1913 er langt under det almindelige og navnlig under Industriens, saa længe er der ingen Begrundelse for dette det nye Standpunkt, som baade Statsministeren og det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch her er naaet til. Er det virkelig Tanken at lægge en tilfældig og maaske forbigaaende Konjunkturølge til Grund for Regeringens fremtidige Politik? Skal Landbrugets økonomiske Kaar maaske afpasses saaledes, at det lige akkurat kan hutle sig igennem, eller maa ogsaa dette Erhverv engang faa sin Chance til at konsolidere sig lidt efter de mange Underskudsaar? Paa disse Spørgsmaal maa der gives et klart Svar over for Rigsdagen. Vi maa vide, om det virkelig er Fagforeningerne — adskilligt tyder jo i den Retning —, der forlanger, at Sejgpineriet af Landbruget skal fortsættes. I saa Fald tror jeg, at Landbruget vil vide at indrette sig ogsaa efter en saadan Situation, men utvivlsomt er det saadan, at i talstærke Kredse af Befolkningen og blandt sundt tænkende Arbejdere — maaske netop blandt dem — føler man rent instinktmæssigt, at

et Samarbejde mellem Arbejder og Bonde er det naturlige.

Derfor er det, at vi staar saa uforstaaende over for den Tale, der nu føres ved Begyndelsen af denne Samling, efter at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch saa bestemt har sagt, at her staar vi over for det vigtigste Spørgsmaal. Det er utvivlsomt, siger jeg, at den Opfattelse deles af mange sundt tænkende Arbejdere, men lige saa utvivlsomt er det, at Arbejder og Bonde har uendelig svært ved at raabe hinanden op, og de, som udnytter og udbytter begge Parter, kan vel ogsaa nok en Tid endnu forhindre, at Parterne faar raabt hinanden op. Det er de to store Dele af Befolkningen, der hidtil har været næsten ene om at bære Krisens Byrder, Landbruget og de arbejdsløse, og efter alle Solemærker at dømme vil de ogsaa et Stykke Tid endnu faa tildelt denne Rolle, trods det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Erkendelse — lad mig citere lidt igen af Sp. 6832 fra i Foraaret, hvor det ærede Medlem sagde:

„ . . . i det lange Løb vil Arbejdsløshedsspørgsmaalet kun kunne løses, naar man naar til en ordentlig Beskæftigelse i Landbruget“.

Til en ordentlig Beskæftigelse i Landbruget naar man først, vær overbevist om det, naar Udøverne af dette Erhverv faar en Løn, der i Forhold til deres Evner, Energi og Uddannelse ikke er ringere end den, der kan opnaas i andre Erhverv.

Med en saadan Erkendelse af, at en ordentlig Beskæftigelse ikke kan naas, uden at der ogsaa bliver ordentlig Beskæftigelse i Landbruget, skulde vi jo i Virkeligheden være inde ved Problemets Kærne angaaende Landbrugskrisen og Arbejdsløsheden. Spørgsmaalet rejser sig da, om der er en Forbindelse mellem det, der er skæbnebestemmende for Landbruget, den svingende Rentabilitet, og det, der ikke er mindre livsvigtigt for Arbejderne, nemlig Beskæftigelsesspørgsmaalet; hvis det nu kan paavises, at der mellem disse det danske Samfunds to aktuelle Hovedproblemer, som man nu fra Regeringens Side ganske roligt lader ligge, er en saadan Sammenhæng, og det vil jeg paastaa der er, er der jo alene i den Omstændighed mere end Grund nok til at søge at faa Samarbejde iværksat.

Ved tidligere Lejligheder har jeg ved Hjælp af statistisk Materiale paavist, at Landbrugets Forrentningsprocent og Arbejdsløshedsprocenten næsten altid staar i et ganske bestemt Forhold til hinanden. Det samme Resultat maa det ærede Medlem